

1. Tutkimuksen nimi, luonne ja kesto

Tutkimuksen nimi: Yli 65-vuotiaiden media- ja robottilukutaidot - tutkimus

- ☒ Kertatutkimus
☐ Seurantatutkimus

Tutkimuksen kesto aika: 1/2024 – 12/2027
Henkilötietojen käsittely aika: 1/2024 – 12/2027

2. Rekisterinpitäjä

- ☒ Kyse on yhteisrekisteristä, ja rekisterinpitäjiä on useita.

Tampereen korkeakoulusäätiö sr

Osoite: 33014 Tampereen yliopisto
Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:
Nimi: Aino Ahtinen
Osoite: Korkeakoulunkatu 7, 33720 Tampere
Puhelinnumero: 0503015444
Sähköpostiosoite: aino.ahinen@tuni.fi

Lapin yliopisto

Osoite: PL 122 (Yliopistonkatu 8), 96101 Rovaniemi
Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:
Nimi: Päivi Rasi-Heikkinen
Osoite: Lapin yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta, PL 122, 96101 Rovaniemi
Puhelinnumero: 040 484 4240
Sähköpostiosoite: paivi.rasi-heikkinen@ulapland.fi

Jyväskylän yliopisto

Osoite: PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto
Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:
Nimi: Heli Valokivi
Osoite: Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta, PL 35 (Keskussairaalantie 2, OPK 206)
PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto
Puhelinnumero: 040 664 1514
Sähköpostiosoite: heli.valokivi@juu.fi

3. Yhteyshenkilö tutkimusrekisteriä koskevissa asioissa

Nimi Aino Ahtinen
Osoite Korkeakoulunkatu 7, 33720 Tampere
Puhelinnumero 0503015444
Sähköpostiosoite aino.ahinen@tuni.fi

4. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

dpo@tuni.fi

5. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Tutkimuksen vastuullinen johtaja on rekisterinpitäjän määräämä henkilö, joka vastaa tutkimuksen toteuttamisesta.

Tutkimushankkeen vastuullinen johtaja: Päivi Rasi-Heikkinen
Osoite: Lapin yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta, PL 122, 96101 Rovaniemi
Puhelinnumero: 040 484 4240
Sähköpostiosoite: paivi.rasi-heikkinen@ulapland.fi

Tampereen yliopiston osatoteutuksen vastuullinen tutkija:
Nimi Aino Ahtinen
Osoite Korkeakoulunkatu 7, 33720 Tampere
Puhelinnumero 0503015444
Sähköpostiosoite aino.ahtinen@tuni.fi

6. Tutkimuksen suorittajat

Tampereen yliopisto: Aino Ahtinen, yliopistonlehtori, aino.ahtinen@tuni.fi; Aparajita Chowdhury, tohtorikoulutettava, aparajita.chowdhury@tuni.fi; Chia-Hsin Wu, tohtorikoulutettava, chia-hsin.wu@tuni.fi; Toni Pakkanen, tutkijatohtori, toni.pakkanen@tuni.fi. Jyväskylän yliopisto: Heli Valokivi, professori, heli.valokivi@juu.fi; Sirpa Kannasoja, yliopistonlehtori; Hilla Kiuru, väitöskirjatutkija; Paula Vasara, tutkijatohtori. Näiden lisäksi myöhemmin määritellyt lopputyöntekijät voivat osallistua anonyymien tutkimusaineiston analyysiin.

7. Tutkimusrekisterin tietosisältö

Nimi, ikäryhmä, sukupuoli, kokemus roboteista, haastatteluaineisto äänitiedostona, havaintomuistiinpanot, havaintoaineisto videotiedostoina (mikäli kuvauslupa), työpajassa tuotetut ideat, takaapäin otetut valokuvat (mikäli kuvauslupa)

8. Henkilötietojen tietolähteet

Mistä tiedot saadaan tai mistä ne kerätään: Nimitiedot saadaan tutkimussuostumuksista. Muut tiedot saadaan tutkimuksen tiedonkeruumenetelmillä: kyselylomake, havainnointi, haastattelu.

9. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Henkilötietoja käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus. Projektissa tutkitaan ikäihmisten media- ja robottilukutaitoa. Nimitietoa käytetään vain suostumuksen saamisen varmistamiseen ja dokumentointiin. Ääni- ja videomateriaalia käytetään tutkimusaineiston litterointiin, ja tässä vaiheessa tutkimusdata muutetaan tunnistettomaan muotoon. Tunnistettoman tutkimusdatan perusteella kirjoitetaan tieteellisiä artikkeleita. Tutkimuksesta kirjoitetaan myös sosiaalisen median artikkeleita. Henkilötietoja tai muuta tunnistetietoa ei julkaista missään ja se säilytetään erillään.

Tarkempi kuvaus tutkimushankkeen tavoitteista ja hyödyistä erillisellä, tutkittaville annettavalla informaatiolomakkeella.

10. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste: *EU:n yleinen tietosuojaa-asetus, artikla 6 kohta 1 sekä tietosuojalaki 4 §:*

- ☒ Yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö
☒ tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi

11. Arkaluonteiset henkilötiedot (erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat tiedot ja rikostiedot)

- ☒ Tutkimuksessa ei käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja

Tutkimuksessa käsitellään rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja:

- ☒ Ei

12. Jos kyseessä on yhteistyöhanke: Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Tampereen yliopisto käsittelee suostumuslomakkeiden nimitietoa. Tampereen yliopisto ja Jyväskylän yliopisto käsittelevät haastatteluaineistoa (äänitiedostot), videoaineistoa (kuva ja ääni) sekä käsinkirjoitettuja muistiinpanoja.

Kaikki tähän tutkimukseen liittyvät pyynnöt (mukaan lukien tietosuojaa-asetuksen III luvussa tarkoitetut rekisteröidyn oikeuksien käyttämisestä koskevat pyynnöt) toimitetaan alla olevalle yhteyshenkilölle (lisää myös yhteystiedot): Aino Ahtinen, aino.ahinen@tuni.fi

Yhteyshenkilö välittää pyynnön tarvittaessa myös muille yhteisrekisterinpitäjinä toimiville organisaatioille.

13. Henkilötietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

- ☒ Henkilötietoja siirretään tai luovutetaan säännönmukaisesti tutkimusryhmän ulkopuolelle.

Mitä tietoja luovutetaan, mihin niitä luovutetaan ja mihin luovuttaminen perustuu: Ääni ja videotiedostot litteroitavaksi valitulle ulkopuoliselle litterointiyritykselle.

Lisää kuvaus myös mahdollisesta henkilötietojen käsittelyn ulkoistuksesta (esim. alihankkija): Ks. edellinen kohta.

14. Henkilötietojen siirto tai luovuttaminen EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle

Siirretäänkö rekisterin tietoja kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle:

- ☒ Ei

15. Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

16. Rekisterin suojauksen periaatteet

Manuaalisen aineiston (esim. paperiaineisto) suojaaminen:

- ☒ Lukitussa tilassa
- ☒ Lukitussa kaapissa

Digitaalisen aineiston suojaaminen (esim. tietojärjestelmät ja laitteet):

- ☒ käyttäjätunnus
- ☒ salasana

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- ☐ Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
- ☒ Aineisto on pseudonymisoitu
- ☐ Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle): Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.

Tietojen suojaus tietojen siirroissa:

- ☒ tiedonsiirron salaus (kuvaile miten): Tutkimusdataa siirretään käyttäen Tampereen yliopiston tai Jyväskylän yliopiston tietoturvallisia tiedonsiirtomenetelmiä, kuten salasanalla suojattua Onedrive-kansiota.
- ☐ tiedoston salaus (kuvaile miten): Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.
- ☐ muu, mikä: Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.

17. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- ☐ Tutkimusrekisteri hävitetään
- ☒ Tutkimusrekisteri arkistoidaan anonymisoituna ilman tunnistetietoja
- ☐ Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin

Mihin aineisto arkistoidaan ja miten pitkäksi aikaa: Tutkimusdataa säilytetään Tampereen yliopiston tai Jyväskylän yliopiston tietoturvallisella Onedrive-levyllä tutkimuksen päättymiseen saakka. Sen jälkeen anonymisoitu aineisto tallennetaan tutkijoiden käyttöön esimerkiksi Tieto-arkiston Aila-portaaliin.

18. Rekisteröidyn oikeudet ja niiden mahdollinen rajoittaminen

Rekisteröidyllä on, ellei tietosuojalainsäädännöstä muuta johdu:

- Tietojen tarkastusoikeus (oikeus saada pääsy henkilötietoihin)
 - o Rekisteröidyllä on oikeus tietää, käsitelläänkö hänen henkilötietojaan vai ei, ja mitä henkilötietoja hänestä on tallennettu.
- Oikeus tietojen oikaisemiseen
 - o Rekisteröidyllä on oikeus vaatia, että häntä koskevat virheelliset, epätarkat tai puutteelliset henkilötiedot oikaistaan tai täydennetään ilman aiheetonta viivytystä. Lisäksi henkilöllä on oikeus vaatia, että tarpeettomat henkilötiedot poistetaan.
- Oikeus tietojen poistamiseen
 - o Rekisteröidyllä on poikkeustapauksissa oikeus saada henkilötietonsa kokonaan poistettua rekisterinpitäjän rekistereistä (oikeus tulla unohdetuksi).
- Oikeus käsittelyn rajoittamiseen
 - o Rekisteröidyllä on tietyissä tilanteissa oikeus pyytää henkilötietojensa käsittelyn rajoittamista siksi aikaa, kunnes hänen tietonsa on asianmukaisesti tarkistettu ja korjattu tai täydennetty.
- Vastustamisoikeus
 - o Henkilöllä on tietyissä tilanteissa oikeus henkilökohtaiseen, erityiseen tilanteeseensa perustuen milloin tahansa vastustaa henkilötietojensa käsittelyä.
- Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
 - o Rekisteröidyllä on tietyissä tilanteissa oikeus saada häntä koskevat henkilötiedot, jotka hän on toimittanut rekisterinpitäjälle, jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja ko-neellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää tiedot toiselle rekisterinpitäjälle.
- Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle
 - o Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkansa sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, jos hän katsoo, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta (EU) 2016/679. Rekisteröidyllä on lisäksi oikeus käyttää hallinnollisia muutoksenhakekeinoja sekä muita oikeussuojakeinoja.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihe: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja@om.fi

Rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä koskevissa pyynnöissä noudatetaan rekisterinpitäjän tietopyyntöprosessia.